

G.mag

Driemaandelijks magazine - 24ste jaargang

Zomer 2012 - juni/juli/augustus • **Nr 94 - 2012.2**

Shell op rooftocht in de Noordpool

DOSSIER

krijgen bossen
en oceanen
betere bescherming?

ACTUALITEIT

Kernenergie:
hier is de
uitgang!

GREENPEACE

Rio+20: hoop of hypocrisie

Na Durban zijn we weer vertrokken voor een nieuwe hoogmis van het milieu! We kunnen er ons ten minste over verheugen dat het milieu eindelijk weer een beetje hoger komt te staan in de rangorde van mediathema's. Want door alle financiële en begrotingscrises die in de politiek en de media alle ruimte opeisen, is het milieu eerlijk gezegd nog meer in de vergeethoek geraakt. En dat is ronduit dramatisch.

Het is niet alleen dramatisch omdat de indicatoren er niet op verbeteren, maar vooral omdat het milieu een echte kans kan bieden om de welvaart voor iedereen opnieuw aan te zwengelen. Denk maar aan de vele toezeggingen over groene groei of een 'Green New Deal' van drie jaar geleden, toen de financiële waanzin de wereld op zijn grondvesten deed schudden.

Drie jaar later kunnen dezelfde concepten van duurzaam investeren, met name op het vlak van energiebesparing en hernieuwbare energie, ons nog altijd helpen. Maar we moeten wel dringend een volledig andere koers kiezen op het vlak van het verbruik van natuurlijke rijkdommen. Dat geldt zeker voor de bosontginning en de visvangst. In dat verband zou gastland Brazilië er goed aan doen om het voorbeeld te geven, in de persoon van president Dilma Rousseff. Haar beslissing over de hervorming van de boswetgeving voor het Amazonewoud (zie ons dossier) zal uitwijzen of Rio+20 het synoniem kan worden van hoop of gewoon een zoveelste alibi waar de politieke leiders weer maar eens hun geweten mee sussen. ■

Michel Genet

Directeur Greenpeace België

Volg ons

 www.facebook.com/greenpeace.belgium
 www.twitter.com/greenpeace_be
 www.youtube.com/greenpeacebelgium

© Michael Nagle / Greenpeace

ACTUALITEIT

Japan zonder kernenergie

Hier is de uitgang! Greenpeace voert zijn acties op om aan te tonen dat ook België in 2015 aan de kernuitstap kan beginnen.

Ups & Downs: honderden bedrijven en organisaties tekenen voor een transitie naar een duurzaam energiesysteem.

GEËNGAGEERD

Lorraine: "Ik wil mijn passie voor het milieu overbrengen"

De vastberadenheid van deze toekomstige lerares om het milieu te beschermen, neemt niet af.

DOSSIER

Rio+20: naar de bescherming van oceanen en bossen?

Greenpeace zal aanwezig zijn op de top Rio+20. Onze actievoerders zetten druk om ontwikkeling eindelijk duurzaam te maken.

Japan doet het zonder kernenergie En België?

Voor de ramp in Fukushima leverden 54 kernreactoren 28 procent van de elektriciteit in Japan. Sinds 5 mei is alle kernenergie uit productie genomen. Of de maatregel definitief wordt, valt nog af te wachten: de nucleaire lobby wil bepaalde centrales heropenen.

Het land kan afstappen van kernenergie, zonder dat zijn engagementen voor uitstootreductie tegen 2020 in het gedrang komen. De voorwaarde is wel dat er voldoende op energiebesparing en hernieuwbare energie wordt ingezet (1). Op een jaar tijd en in volle economische crisis is Japan erin geslaagd de sluiting van zijn 54 reactoren op te vangen. Waarom zou het België dan niet lukken om zijn drie oudste reactoren binnen de drie jaar te sluiten, zoals de wet op de kernuitstap voorschrijft? ■

➤ (1) : A sustainable energy outlook for Japan, EREC – Greenpeace, september 2011, [beschikbaar op www.greenpeace.be](http://www.greenpeace.be)

“Nabijheid is de beste mobiliteit”

We denken snel dat een probleem kan opgelost worden met infrastructuur, meent mobiliteitsexpert Kris Peeters.

INTERVIEW

14

Shell zet koers naar het zwarte goud onder de Noordpool

De oliereus waagt zich aan prospecties in het noordpoolgebied, en gaat ervan uit dat het ergste niet zal gebeuren.

ZOOM

16

Kort: Arctische gemeenschappen zijn het slachtoffer van het smeltende ijs.

ACT NOW

18

Met jouw giften rusten we onze klimmers uit
G.mag online: volg onze teams in de Noordpool

Kernenergie: hier is de uitgang!

“ Beseffen de mensen wel wat het betekent om zo dicht bij een kerncentrale te wonen? ”

Makato,
die zich liet evacueren
uit Fukushima

5 maart 2012: In Antwerpen, niet ver van Doel, brengen onze actievoerders een harde boodschap: België is niet voorbereid op een kernongeval.

Op voorwaarde dat er eerst een uitrustingsplan komt, heeft de regering na lang aarzelen dan toch beslist om de wet op de kernuitstap na te leven. Onze staatssecretaris voor Energie zou nog voor de zomer de knoop willen doorhakken. Maar eind mei was er nog geen enkele aanwijzing dat dit inderdaad zal gebeuren. Greenpeace eist de strikte naleving van de wet op de kernuitstap, met sluiting van de reactoren tussen 2015 en 2025.

Naar aanleiding van de eerste verjaardag van de ramp in Fukushima van maart 2011 hebben wij ons toegespitst op het 'evacuatieplan'. We publiceerden ook een rapport dat lessen trekt uit de ramp. Dat dossier toont de beperkingen van het evacuatieplan van Fukushima. Maar in België is de situatie zeker niet beter (1), want een ramp in een van de reactoren zou nog veel zwaardere gevolgen kunnen hebben. België heeft zijn centrales immers in bijzonder dichtbevolkte gebieden gebouwd, met alle mogelijke sociaaleconomische gevolgen van dien...

Fukushima, het kan ook hier gebeuren

Natuurlijk konden we die 'Lessen uit Fukushima' niet voor onszelf houden. Op 5 maart waren wij aanwezig in Antwerpen (op 12 km van Doel) en in Luik (op 24 km van Tihange) om er de bevolking en haar politici wakker te schudden. In Luik waren ook Makato en Akiko van de partij, twee mensen die zich vrijwillig lieten evacueren uit Fukushima.

De voorbije veertig jaar zijn wij ons te weinig bewust geweest van het zwaard van Damocles dat boven ons hoofd hangt. In Fukushima is de evacuatie van kwetsbare personen bijzonder slecht verlopen. In een

straal van 30 km rond Tihange zijn er 6000 ziekenhuisbedden. Doel telt vier reactoren en ligt op amper enkele kilometer van de tweede grootste haven in Europa en het tweede grootste petrochemisch centrum ter wereld. Dat is bijzonder zorgwekkend: de 500.000 mensen uit de stad Antwerpen moeten via een tunnel worden geëvacueerd. Niet bepaald een ideaal scenario.

Risico's zonder grenzen

België telt niet alleen in verhouding zowat de meeste kernreactoren ter wereld, maar is ook een van de landen die het meest aan kernrisico's zijn blootgesteld. Een ongeval is mogelijk in een van de 20 reactoren binnen of buiten onze grenzen. Een screening van wat onze overheid heeft voorzien om ons te beschermen, slaat ons met verstomming. Het Belgisch nucleair noodplan is een ramp op zich: het voorziet maatregelen (evacuatie, schuilen en voorafgaand uitdelen van jodiumtabletten) voor gebieden op 10 of 20 km afstand van een nucleaire site... maar het ziet wel enkele 'giganten' over het hoofd, om de eenvoudige reden dat ze niet onder die berekening vallen. Zo konden wij onze overheid op een enorme flater betrappen: zij heeft gewoon enkele Franse kerncentrales vergeten die zich in de buurt van onze grenzen bevinden.

Wees efficiënt en stap uit kernenergie

Het kernrisico valt niet te beheersen. Die boodschap geven wij al sinds februari 2012 aan de nieuwe roerganger voor energie in België, Melchior Wathelet. 'Wees efficiënt en stap uit kernenergie': de slogan is niet willekeurig gekozen. Een wetenschappelijk rapport in opdracht van Greenpeace en de Bond Beter Leefmilieu bewijst zwart op wit de mogelijkheden die België heeft op het vlak van energie-efficiëntie (2).

Met de klassieke maatregelen voor efficiënt energieverbruik zou het mogelijk zijn om 4 TWh energie te besparen – dat is meer dan de productie van een van onze oudste kernreactoren in Doel. En met nog drastischer maatregelen op het vlak van energie-efficiëntie zouden we tegen 2015 6 TWh kunnen besparen – ongeveer evenveel als de productie van twee van onze oudste reactoren Doel I en Doel II.

Met onze actie wilden wij vooral bewijzen dat een kernuitstap noodzakelijk en haalbaar is. Maar we mogen natuurlijk ook het gewicht van de kernlobby niet vergeten. Daarom hebben wij via sociale netwerken een clip verspreid waarin Greenpeace staatssecretaris Wathelet bescherming tegen de «nucleaire lobby» aanbiedt. Zullen zijn bodyguards kunnen verhinderen dat hij de fout begaat om ons nog enkele jaren langer een duurzame energietoekomst te ontzeggen? De tijd zal het uitwijzen.

Duitsland en Japan

De werkelijkheid is altijd nog sterker dan gelijk welk fictief scenario. Duitsland heeft beslist om af te stappen van kernenergie. En Japan, een van de landen die de zwaarste tol hebben betaald voor deze energievorm, heeft het zonder één enkele reactor gesteld (in plaats van de 54 die in werking waren vóór de ramp) zonder dat de CO₂-uitstoot toenam of het licht uitging. Kernenergie is helemaal geen oplossing, ervan afstappen is de enige mogelijke oplossing. ■

Elysabeth Loos

(1) Briefing: 'Lessen voor België van Fukushima', maart 2012, Greenpeace België, beschikbaar op www.greenpeace.be (onder pers/publicaties).

(2) Briefing: 'Gemakkelijk uit kernenergie stappen door energiebesparing', februari 2012, Greenpeace België/BBL, beschikbaar op www.greenpeace.be (onder pers/publicaties).

Wat kan jij doen?

Gebruik minder elektriciteit.

➤ Surf naar www.greenpeace.be
(rubriek Wat kan jij doen?/Ecotips)

⊕ UPS

© Alamy

Bossen – Danone laat weten dat het niet langer papier en verpakkingsmateriaal zal aankopen bij Asia Pulp and Paper (APP), het bedrijf dat een verwoestende impact op de Indonesische bossen heeft. Het klantenbestand van APP wordt kleiner met de dag. Goed nieuws voor de Sumatraanse tijger, die erg te lijden heeft onder de ontbossing.

© Karuna Ang / Greenpeace

Hernieuwbare energie – Bepaalde steden, regio's, bedrijven en organisaties eisen van de Europese leiders een echte transitie naar een duurzaam energiesysteem tegen 2050. Ze vragen grotere investeringen in energie-efficiëntie en in de ontwikkeling van hernieuwbare energie.

Lees meer op www.100percentrenewables.eu

Oceanen – Een sprankeltje hoop voor de traditionele vissers in Senegal: de regering heeft de visvergunning die ze eerder had gegeven aan 29 buitenlandse trawlers, opnieuw ingetrokken. De beslissing is het resultaat van een campagne die Greenpeace in de Senegalese wateren heeft gevoerd, waarbij actievoerders de systematische plundering van de natuurlijke rijkdom van de regio aan de kaak stelden.

⊖ DOWNS

© Rita Gallo / Greenpeace

Elektronica – Apple, Amazon en Microsoft blijven vervuulende energiebronnen zoals steenkool gebruiken om hun servers aan te drijven. Dat is verrassend, want het zijn grote spelers in hun sector én ze staan bekend om hun innovatie. De kloof met bedrijven als Google, Yahoo en Facebook – die wel kiezen voor groene stroom – wordt steeds groter.

© M. Loewa / Greenpeace

Transport – Greenpeace laat Volkswagen niet los. En met reden: in tegenstelling tot wat de Duitse autobouwer ons wil doen geloven, weigert het nog altijd echt ambitieuze doelstellingen op de stellen om de CO₂-uitstoot van zijn voertuigen te verlagen. Transport is de enige sector waarin de uitstoot van broeikasgassen aanzienlijk blijft stijgen.

© Lagazeta / Greenpeace

Kernenergie – Gewaagde actie van Greenpeace enkele dagen voor de Franse presidentsverkiezingen. Een actievoerder cirkelt boven de kerncentrale van Bugey (nabij Lyon), in een verboden vliegzone. Zo wilden we aantonen dat nucleaire installaties kwetsbaar zijn voor een aanval vanuit de lucht. Terwijl Duitsland bij zijn stresstests rekening hield met een neerstortend vliegtuig, weigert Frankrijk nog altijd dat risico te onderzoeken.

Lorraine: "Ik wil mijn passie voor het milieu overbrengen"

Lorraine werkte tussen 2005 en 2011 verschillende keren gedurende een korte periode voor Greenpeace. Wat haar drijft: ze wil haar passie voor het milieu delen met jongeren.

Je hebt verscheidene keren voor Greenpeace gewerkt: was dat toeval of een bewuste keuze?

Een keuze! Ik had telkens een kortlopend contract en dat beviel me wel. Na een bepaalde opdracht kon ik mij toelagen op iets anders. Het jaar daarop nam ik opnieuw contact op met Greenpeace en kon ik opnieuw beginnen! Ik werkte telkens als ambassadrice. Met andere woorden: ik probeerde de mensen op straat te overtuigen om Greenpeace financieel te steunen. Over het algemeen staan de mensen positief tegenover Greenpeace. Zij vinden het goed dat Greenpeace zich inzet en dat de actievoerders risico's nemen. Hier en daar is er ook eens één die ons als ecoterroristen beschouwt.

Je hebt ook gewerkt voor Greenpeace Australië: was dat een bewuste keuze of toeval?

Toeval! Ik vertrok naar Australië met mijn vriend. Na een toevallige ontmoeting met ambassadeurs nam ik

contact op met de plaatselijke Greenpeace-afdeling. Ik belde op vrijdag en ze zeiden me dat ik op maandag kon beginnen! Een gesprek was zelfs niet nodig. Ik herinner mij nog altijd een ontmoeting met een Aboriginalvrouw en haar kinderen op straat. Voor haar was er een rechtstreeks verband tussen de bescherming van het milieu en het verdedigen van de rechten van de Aboriginals.

Is Greenpeace gewoon een werkgever of meer dan een werkgever?

Mijn werk bij Greenpeace heeft toch wel wat gevolgen voor mezelf gehad. Ik heb ingezien in welke mate mijn eigen keuzes impact kunnen hebben op het milieu. Sindsdien koop ik bijna alleen nog bio- of tweedehandskleding! Doordat ik mensen moest aanspreken, heb ik ook meer zelfzekerheid gekregen. Kortom, mijn contacten met anderen verlopen nu veel gemakkelijker dan vroeger.

Je studeert nu voor lerares: sla je daarmee een andere richting in of ga je gewoon door?

Dankzij die studie kan ik twee passies combineren: werken met kinderen en mijn milieukennis overdragen. Ik ben ook jeugdleider geweest en ik heb jongeren altijd willen overtuigen van het belang van milieubescherming. Als ik lerares zal zijn, zal ik zeker af en toe proberen om dat thema ook in mijn lessen 'binnen te smokkelen'.

Is je liefde voor het milieu nog altijd even groot als vroeger?

Ik ben nog altijd bezeten door milieuthema's, ook al zet ik mij nu niet meer fysiek in voor een ngo. Sinds mijn verblijf in Australië wil ik ook echt dichterbij de natuur leven. Mijn vriend en ik dromen trouwens van een bioboerderij.... ■

© Greenpeace / Dimen

"Mijn droom: een biologische boerderij"

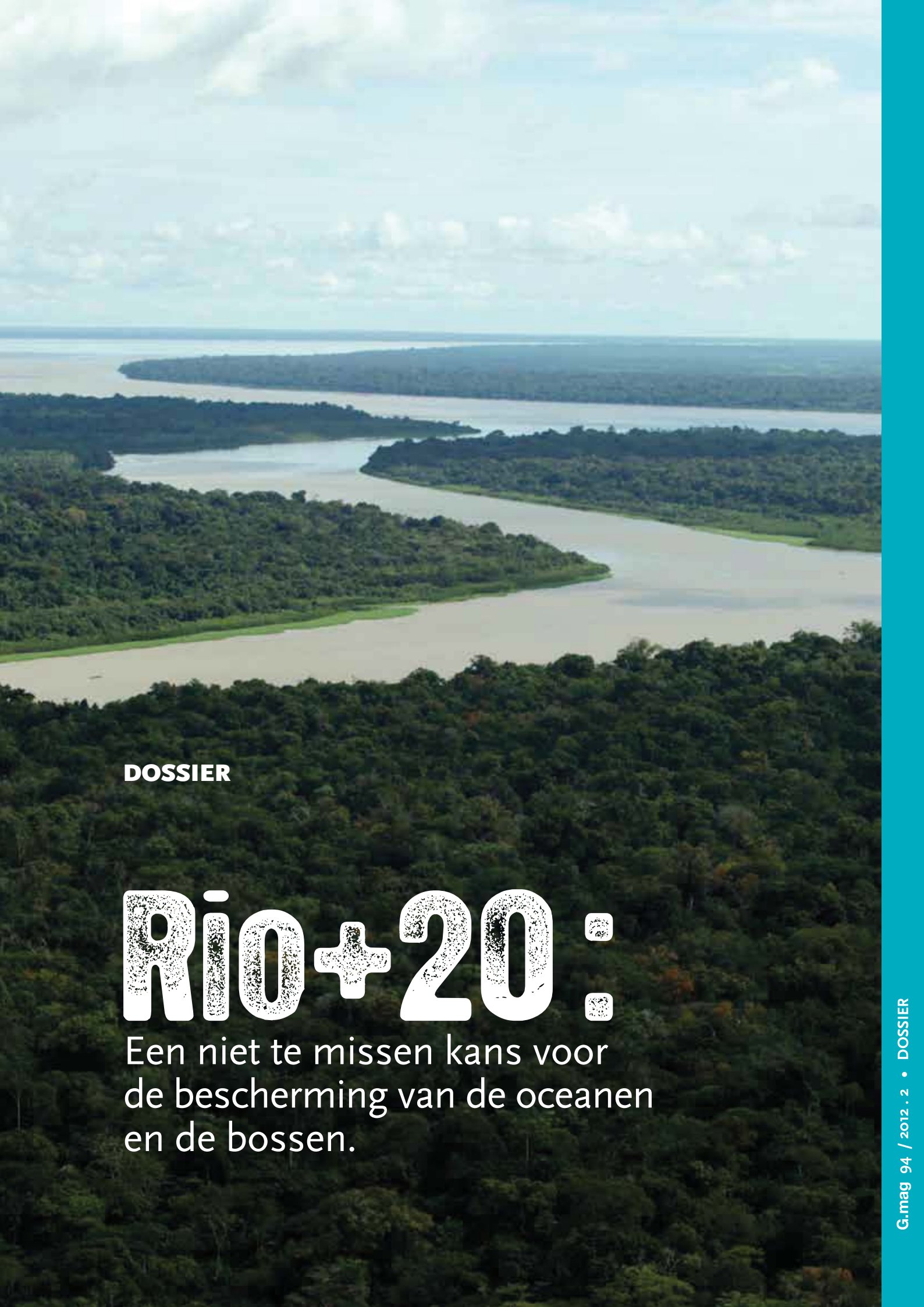

Lorraine Hayden

Leeftijd: 29

Functie: studente

Hobby's: yoga, tai chi, wandelen, muziek, reizen...

DOSSIER

Rio+20:

Een niet te missen kans voor de bescherming van de oceanen en de bossen.

Eindelijk op weg naar duurzame ontwikkeling

De Rainbow Warrior is in Brazilië. Daar heeft eind juni Rio+20 plaats, de conferentie van de Verenigde Naties voor duurzame ontwikkeling. Krijgen we (eindelijk) een rechtvaardiger en milieuvriendelijker wereld? Eén ding is zeker: de uitdagingen zijn groot, zeker voor de bossen en de oceanen. Sofia Tsenikli, politiek adviseur bij Greenpeace, schetst aan het eind van dit dossier wat er op het spel staat bij deze internationale bijeenkomst.

Brazilië, het gastland van de top, heeft de ambitie om de planeet te voeden, zijn economie te bevorderen en het milieu te beschermen. Het is trouwens het eerste groeiland dat doelstellingen heeft aanvaard om zijn uitstoot van broeikasgassen te beperken. Dat is uiteraard een goede zaak. Maar sinds het aantreden van Dilma Rousseff als presidente, stellen organisaties die opkomen voor het milieu en de sociale rechten bezorgd vast dat het land achteruit krabbelt. Als die trend zich doorzet, dreigt de geloofwaardigheid van Brazilië in het gedrang te komen.

Greenpeace wil onder andere Brazilië erop wijzen dat het land niet de leider kan zijn van de groeilanden op het vlak van duurzame ontwikkeling terwijl het in eigen land de vooruitgang van de voorbije twintig jaar teruggedraait. Ondanks de inspanningen van het land worden milieu, ontwikkeling en de strijd tegen armoede nog altijd niet samen aangepakt. Die trend is ook duidelijk vast te stellen in twee dossiers die Greenpeace van nabij opvolgt: overbevissing en ontbossing.

De eerste top van Rio, in 1992, verrichte baanbrekend werk door het concept van duurzame ontwikkeling naar voren te schuiven. Zal er tijdens de top Rio+20 opnieuw vooruitgang worden geboekt? Er staat alvast genoeg op het spel. (1)

© Greenpeace / Marcio Pena
10 jaar na de Top van de Aarde in 1992 zaten de onderhandelingen in het slop. Uit protest beklommen onze actievoerders het beroemde standbeeld van de Cristo Redentor in Rio. En in 2012?

Nulontbossing in het Amazonewoud?

Brazilië kon zich onder andere profileren als een voorstander van duurzame ontwikkeling doordat het goede punten heeft gescoord op het vlak van ontbossing. Maar dat zou binnenkort wel eens drastisch kunnen veranderen.

De bescherming van het woud wordt Brazilië onder andere gegarandeerd door de boswet. Onder druk van de landbouwlobby dreigt die wetgeving te worden afgezwakt. In april van dit jaar heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers amendementen goedgekeurd. De Universiteit van Brasilia heeft becijferd dat de ontbossing in Brazilië met 50 procent kan toenemen als de boswet inderdaad wordt versoepeld. Alleen president Dilma Rousseff kan het tij nog keren.

Om de bescherming van het woud veilig te stellen, ijvert Greenpeace samen met andere organisaties voor het invoeren van een wet voor 'nulontbossing'. In januari 2012 verhuisde onze Nederlandse collega Hilde Stroot

samen met haar kinderen naar het Amazonegebied. Zij vat samen wat de inzet is van dit wetsvoorstel: *"Wij willen 1,4 miljoen handtekeningen verzamelen voor dit nieuwe voorstel dat verder gaat dan de huidige boswetgeving. In werkelijkheid is dit een heel eenvoudige wettekst die ontbossing in Brazilië volledig verbiedt. Er zijn uitzonderingen voorzien voor de inheemse bevolking. Zo kunnen kleine boeren de eerste vijf jaar genieten van uitzonderingen in afwachting dat er alternatieven komen voor hun brandcultuur. Wanneer wij al die handtekeningen hebben verzameld, zullen de politici ons voorstel in overweging moeten nemen."*

Het Amazonewoud heeft in het verleden bewezen dat ontbossing niet onvermijdelijk is. Voor Greenpeace mag het concept van 'nulontbossing' zich niet beperken tot dit deel van de wereld. Het moet ook gelden in de andere landen die te lijden hebben van ontbossing, als de Democratische Republiek Congo en Indonesië. Op Rio+20 zal Greenpeace dan ook volop pleiten voor een totale ontbossingsstop, die van essentieel belang is voor de biodiversiteit en het klimaat en ook voor miljoenen mensen die voor hun overleven afhankelijk zijn van het woud.

© Greenpeace / Daniel Beltrá

Van Mato Grosso tot Para: de bevolking verdreven, de omgeving verwoest

In het noorden van de staat Mato Grosso wonen meer dan duizend Xavantes-indianen in een verwoeste omgeving. Zij worden verplicht om te wonen op een oppervlakte van amper 20 procent van de 165.000 hectaren die voor hen zijn voorbehouden. De overige 80 procent van de grond is in handen van grote ondernemers die er vooral vee op kweken. Om plaats te maken, hebben zij niet geaarzeld boom na boom om te leggen. En ze hebben hun terrein omheind om de indianen de toegang te ontzeggen. De precarie levensomstandigheden van de indianen staan in schril contrast met die van de uitbaters: de dorpelingen hebben niet voldoende eten of drinkbaar water en kunnen niet meer vissen, omdat hun rivieren droog staan of vervuild zijn door meststoffen. Als gevolg daarvan moeten zij kilometers verderop gaan vissen. Hetzelfde geldt voor hun huisvesting: doordat 85 procent van het woud rondom hen is gekapt, moet de plaatselijke bevolking elders hout gaan kopen om ermee te bouwen. En enkele kilometers verderop komen er steeds meer weiden om het vee te voeden...

De stad Porto de Moz in de staat Para ten noorden van Mato Grosso telt 22.000 inwoners. Meer dan de helft van die mensen woont in landelijk gebied. Zij leven al generaties lang van hun grond, maar tegenwoordig worden zij steeds vaker verdreven door gewapende mannen. Porto de Moz is een slagveld geworden. Aan de ene kant staan de mensen die in het bos wonen en aan de andere kant de bosbouwondernemingen en de boeren. Er heerst totale straffeloosheid en de wet wordt steeds vaker overtreden. Dit is nochtans de streek waar de Braziliaanse regering onder impuls van Greenpeace acht jaar geleden het reservaat 'Verde Para Sempre' heeft ingesteld, een beschermd gebied waar de bevolking die van oudsher in de streek woont, zorgt voor een duurzaam beheer van de natuurlijke rijkdommen. Dit jaar nam Greenpeace samen met 300 vertegenwoordigers van de plaatselijke bevolking deel aan een algemene vergadering om te eisen dat de overheid haar verantwoordelijkheid neemt en het reservaat 'Verde Para Sempre' daadwerkelijk beschermt.

© Ricardo Funari / Lineair / Greenpeace

Voor visrijk water?

Rio+20 zal ook ingaan op de problematiek van de overbevissing. En terecht: doordat de toekomst van de visvangst steeds onzekerder wordt, verlaten heel veel vissers hun land, vooral in West-Afrika. De Senegalees Aliou Faye was van plan om net als zijn vader en zijn grootvader visser te worden. Maar toen hij zag hoe zijn vader moest vechten om te overleven, besliste hij een beter bestaan te zoeken in Europa. De grote buitenlandse vissersvloten kapen alle vis weg. Als gevolg daarvan hebben de kleine lokale vissers geen werk meer. Maar ondanks al zijn inspanningen is het Aliou niet gelukt om de overtocht te maken. Hij had geen andere keuze dan weer te gaan vissen: *“Met wat ik vandaag meebreng na vijf of zes dagen vissen, heb ik amper voldoende om mijn gezin te voeden.”* Andere lokale vissers elders in de wereld vertellen zowat hetzelfde verhaal (zie kader).

Overal is er sprake van een uitputting van de oceanen en de visbestanden: de visvoorraden lijden onder een schandalige overbevissing. In de Europese wateren is bijna drie vierde van de soorten overbevist. De blauwvintonijn bijvoorbeeld, die zo typisch is voor de Middellandse Zee, is op sterven na dood: het aantal is op twintig jaar tijd met 80 procent gedaald. Het probleem van de overbevissing is zo groot dat het overal merkbaar is. Dus ook in het Kanaal en de Noordzee, waar de bestanden van kabeljauw en tong zijn ingestort. Aan het huidige tempo voorzien wetenschappers dat het over 35 jaar uit is met de visserij.

Naarmate de voorraden in onze wateren slinken, trekken de boten steeds verder. Grote industriële vloten, zoals die van Spanje, schuimen de westkust van Afrika af. In 2010 voer Greenpeace met de Arctic Sunrise vijf weken rond voor de kust van Mauritanië en Senegal om een beter beeld te krijgen van de omvang en de aard van de buitenlandse visvangst in de regio. Van de 93 getelde buitenlandse schepen kwamen er 61 uit de Europese Unie en 12 behoorden tot de grootste en krachtigste Europese schepen. Zij richten zich vooral op kleine soorten als haring, blauwe wijting, sardines en makreel.

Maar dat is niet alles. De grote vloten zijn ook aanwezig in de zeeën rond de eilanden van de Stille Oceaan, waar zij in concurrentie treden met de lokale vissersvloot en zo de voedselzekerheid bedreigen van landen die sterk afhankelijk zijn van vis. De buitenlandse schepen vangen 80 procent van de tonijn. De voorbije jaren hebben wetenschappers een sterke achteruitgang vastgesteld van deze soort, die nochtans van cruciaal belang is voor de economie en het bestaan van de mensen op deze eilanden.

Daar komt nog eens bij dat onze boten op steeds grotere diepte gaan vissen, op zoek naar nieuwe soorten. De bodemtrawlers roven werkelijk alles leeg. Zij vernielen oude koraalriffen, grijpen zonder onderscheid alles mee wat op hun weg komt en gooien uiteindelijk 30 tot 60 procent van de vangst weer in zee. Het zijn dus barre tijden voor onze oceanen en de ambachtelijke vissers. En de huidige regelgeving volstaat niet om de oceanen te beschermen.

Net zoals de ontbossing hoeft ook de overbevissing niet onvermijdelijk te zijn. Op plaatsen waar er uitgestrekte zeeeservaten zijn ingesteld, wemelt het water nog van de vissen. Dat is het geval in bepaalde delen van de Stille Oceaan, ter hoogte van Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten. In het noorden van Europa is een gebied tussen de Noordzee en de Oostzee afgesloten voor trawlers. Dankzij die eenvoudige maatregel konden de visbestanden zich al gedeeltelijk herstellen, vooral kabeljauw doet het daar weer beter. Op Rio+20 zal Greenpeace alles in het werk stellen om eindelijk te komen tot een betere bescherming van onze oceanen.

“Net als ontbossing hoeft ook overbevissing niet onvermijdelijk te zijn”

Ambachtelijke vissers aan het woord

"Andere vloten krijgen subsidies. Waarom de artisanale visvangst niet? Wij vissen op een duurzamer wijze, dat is goed voor de hele bevolking en wij zorgen voor meer werkgelegenheid. De waarde van de traditionele visvangst moet worden erkend, want zij is veel leefbaarder dan alle andere vormen van visserij."

Emilio Louro, Spanje

"Ik moet steeds verder op zee gaan om vis te vinden. De grote buitenlandse vloten zijn op zoek naar tonijn voor de Europese, Aziatische en Amerikaanse markt. De gevolgen zijn duidelijk: sommige soorten gaan echt achteruit. Voor een duurzame visserij op lange termijn moeten we minder vis vangen. En zeereservaten instellen."

George Molea, Salomonseilanden, Stille Oceaan

"Voeger vertrokken ze voor 12 uur op zee. Vandaag moeten ze meer dan 15 dagen op zee blijven om een rendabele vangst te hebben. Dat betekent dat mensen leven, eten en slapen op de boten. Dat is gevaarlijk. Vaak komen de trawlers in aanvaring met de bootjes van de lokale vissers."

Harouna Ismael Lebaye, Mauritanië

© Paul Hilton / Greenpeace

“De tijd dringt en de uitdagingen zijn groot”

© Greenpeace

Sofia Tsenikli is politiek adviseur voor Greenpeace International. Zij volgt het dossier van Rio+20 op de voet en beseft dat er veel op het spel staat. Een interview.

Wat verwacht Greenpeace vooral van Rio+20?

De bescherming van de oceanen staat centraal in onze verwachtingen. De wereldleiders krijgen een unieke kans om een eind te maken aan de anarchie die er heerst op de wereldzeeën. Het is de hoogste tijd om de oceanen te redden. Een verdrag van de Verenigde Naties zou een fantastische reddingsboei betekenen voor het leven in zee. Zo'n verdrag moet een wereldwijd netwerk van mariene reservaten instellen. Natuurlijk zijn er ook nog andere brandende thema's, zoals het probleem van de ontbossing en de noodzaak van een grondige ommekeer op het vlak van energie.

Er bestaan oplossingen voor heel veel milieuproblemen, en toch leven wij nog altijd allermist in een duurzame wereld. Hoe komt dat volgens u?

Regeringen pleiten voor duurzame ontwikkeling, maar bevorderen tegelijk de verwoesting van het milieu. Dat is bijvoorbeeld momenteel het geval in het Amazonegebied, waar de boswetgeving onder zware druk staat. Staten investeren duizenden miljarden

als steun aan vervuilende of vernielende bedrijven. Die bedrijven krijgen het recht om de natuurlijke rijkdommen te plunderen, terwijl individuele mensen in de kou blijven staan, met moeite rondkomen of kampen met gezondheidsproblemen. De overheid biedt financiële steun aan de banken, maar aarzelt om de geldla open te trekken als het op oplossingen aankomt. Op dit moment slagen de wereldleiders er niet in om over te schakelen op transitie en verandering. Als het ons in Rio niet lukt om die koers om te buigen, zullen we de zoveelste mislukking moeten noteren.

Denkt u dat de aanbevelingen van Greenpeace voor Rio+20 het mogelijk maken om de armoede in het Zuiden terug te dringen?

Absoluut! Het zijn de armste en meest achtergestelde mensen die het zwaarst te lijden hebben onder de overbevissing, de ontbossing en de klimaatverandering. Wij eisen een toekomst waarin elke mens recht heeft op een gezonde omgeving, een leefbare planeet en toegang tot essentiële zaken als voedsel, water en

“ De industriële vervuilers hebben baat bij de uitputting van de natuurlijke rijkdommen, maar de bevolking betaalt een hoge tol op vlak van gezondheid en bestaanszekerheid ”

20 en 50 procent van de oceanen beschermen in de vorm van mariene reservaten. Op basis van die gegevens pleit Greenpeace voor het instellen van een netwerk van zeereservaten in 40 procent van de oceanen. Verder is het van cruciaal belang dat er in de overige 60 procent op duurzame wijze wordt gevisst. Een stopzetting van de (illegale) overbevissing en een beperking van de capaciteit van de grote vloten zijn essentiële onderdelen van een wereldwijd reddingsplan voor onze oceanen. Op die manier kan er een einde komen aan de plundering van de oceanen door de reusachtige vloten van de grote mogendheden, zoals vandaag gebeurt voor de kusten van Afrika.

Gezonde marine ecosystemen zijn van essentieel belang voor het behoud van de voedselzekerheid en het terugdringen van de armoede. Dat wordt soms nog te vaak vergeten. Vis is immers een essentieel ingrediënt voor de voedselzekerheid van 200 miljoen Afrikanen, of bijna een derde van de bevolking van het hele continent. En bovendien heeft onderzoek uitgewezen dat de bescherming van de oceanen via een netwerk van zeereservaten heel veel nieuwe banen kan opleveren.

groene energie. Maar om dat te bereiken, moeten we ingaan tegen de hebzucht van al wie voordeel heeft bij de vervuiling en de uitputting van de rijkdommen van onze planeet.

In Rio eist Greenpeace 'nulontbossing' tegen 2020: is dat realistisch?

Dat is mogelijk, op voorwaarde dat regeringen en bedrijven concrete maatregelen daartoe nemen. Wist je dat al heel veel bedrijven die weg zijn ingeslagen? Wij van onze kant willen het gedrag veranderen van degenen die de grootste verantwoordelijkheid dragen voor de ontbossing, zoals de landbouwindustrie en de houtkapbedrijven. Het zou niet eerlijk zijn om de schuld toe te wijzen aan de eeuwenoude culturele gebruiken van de lokale inheemse bevolking. In veel gevallen blijken die heel duurzaam en zelfs bevorderlijk op lange termijn. Wij vragen alle landen en alle bedrijven om af te stappen van politieke maatregelen en subsidies die de ontbossing opdrijven. Integendeel: zij moeten de overgang financieren naar een economie met nulontbossing. Om de druk op de bossen te verminderen, moeten landen en bedrijven ingrijpen aan de vraagzijde, maar ze moeten ook maatregelen nemen om de productie, de handel, de invoer en het verbruik van goederen die het gevolg zijn van ontbossing of van de aantasting van het woud te beperken en daarna stop te zetten.

Hoe kunnen we het best de oceanen beschermen om het leven in zee te behouden en de bevolking die afhankelijk is van de zee te vrijwaren?

Om leefbare populaties en goed werkende ecosystemen te behouden, moeten we volgens wetenschappers tussen

Zal Greenpeace er ook bij zijn in juni op de top van Rio?

Ja, ik zal deel uitmaken van de Greenpeace delegatie die in Rio aanwezig zal zijn voor deze top. Wij zullen de politici en de industrie onder druk zetten en de greenwashing van sommigen aanklagen. Een doorsneeddag zal er ongeveer als volgt uitzien: vroeg uit de veren en coördinatievergadering tijdens het ontbijt. Daarna op weg naar het conferentiecentrum en pas 's avonds laat weer terug naar 'de stal'. Overdag zullen wij de onderhandelingen volgen, ontmoetingen beleggen met regeringen, interviews geven aan de pers om verslag uit te brengen over de vorderingen in de debatten. En wij zullen vooral laten horen dat het de hoogste tijd is en dat er in Rio enorm veel op het spel staat...

Caroline Veter

(1): De verwachtingen van Greenpeace voor Rio+20 staan vervat in: A just and fair Green Economy, Greenpeace International.

Wat kan jij doen?

Volg het dossier Rio+20 op

www.greenpeace.be

“Nabijheid is de beste mobiliteit”

Met de publicatie van een dubbelzinnig milieueffectenrapport blijft de verbreding van de Brusselse ring op tafel liggen. “We denken snel dat een probleem kan opgelost worden met infrastructuur”, zegt mobiliteitsexpert Kris Peeters. “We zetten liever in op technologie dan ons gedrag te veranderen.”

Kris Peeters

Leeftijd: 48

Functie: Mobiliteitsexpert en auteur van onder meer “De File Voorbij” (uitgeverij Vrijdag, 2010).

“Ken je het voorbeeld van de vlieg in het urinoir? Het is een speelse manier om ervoor te zorgen dat mannen niet naast de pot plassen, en het werkt wonderwel. Zonder opgestoken vingertje. Zo moet de transitie naar een andere mobiliteit ook gebeuren”, verklaart hij. Met keuzearchitectuur kan men de maatschappij zodanig inrichten dat het gewenste gedrag het meest waarschijnlijk wordt. Bij mobiliteit gebeurt vaak het omgekeerde. “Het beleid genereert meer autoverkeer aan de ene kant, en wil besparen op het openbaar vervoer aan de andere kant.”

De files te lijf gaan met meer wegen en rijstroken, het klinkt veel mensen logisch in de oren.

“Dat heeft volgens mij veel te maken met de beeldspraak die we gebruiken als het over mobiliteit gaat. De ‘verkeersdruk’ neemt toe, de ‘verkeersaders’ slibben dicht en dus dreigt er een ‘verkeersinfarct’. De logische oplossing om de ‘circulatie’ te verbeteren zou dan een ‘bypass’ zijn, ofwel meer rijstroken en meer wegen bouwen. Dat schijnbaar onschuldige woordgebruik bepaalt in grote mate hoe we naar de files kijken.”

Hoe moeten we dan naar de files kijken?

“Het probleem moet dringend opnieuw tot normale proporties worden herleid. Aanschuiven accepteren we wel in andere situaties, zoals bij de bakker op zondagochtend. Files worden ook vaak gezien als een extern probleem: het zijn de andere auto’s. Maar de file, dat ben je natuurlijk zelf. En we mogen niet alle heil van de overheid verwachten. Bedrijven rond Brussel pleiten bijvoorbeeld voor meer weginfrastructuur, terwijl ze met hun bedrijfswagens en hun ligging zelf de verkeersellende veroorzaken. Hoe zinvol kan het trouwens zijn om in een dichtbevolkt landje als België met een al zeer dicht wegennet nog meer wegen aan te leggen? Je zit altijd in iemands achtertuin. Om nog maar te zwijgen over de klimaatverandering, schaarser wordende olie, uitlaatgassen en leefbaarheid in het algemeen. Het is geen kwestie van te weinig wegcapaciteit, maar van te veel verkeer op de baan.”

Is meer weginfrastructuur noodzakelijk voor onze economische groei?

“Meer verkeer is beter dan minder verkeer, als je onze beleidsmakers mag geloven. Maar het bruto nationaal product is een perverse indicator van welstand die lang niet alles weergeeft: de stijgende kosten voor de gezondheidszorg als gevolg van toenemend wegverkeer bijvoorbeeld. En bij mobiliteit moet er meer gekeken worden naar de beschikbare ruimte, een zeer schaars goed in ons land. Zelf pleit ik voor een ontkoppeling van de mobiliteitsgroei van de economische groei, wat in Zwitserland al is gelukt. Het alternatief is een soort nabijheidseconomie die meer jobs en een echt welzijn creëert. Hierbij worden de vervoersketens kort gehouden, wat meteen ook zorgt voor een grotere betrokkenheid op de eigen streek, wat op zijn beurt leidt tot meer verantwoordelijkheid. Ik zie vandaag toch een positieve verandering in deze richting.”

“*Het is geen kwestie van te weinig wegcapaciteit, maar van te veel verkeer op de baan*”

Welke alternatieven ziet u voor de verbreding van de Ring?

“We mogen daarbij niet alleen kijken naar congestie, maar moeten ook energie, veiligheid, gezondheid en ruimte in rekening brengen. Om te beginnen kan de vervoersvraag nog fors dalen. Vandaag geldt de hoeveelheid verkeer als een vast gegeven, en gaat men er zelfs vanuit dat die onbeperkt blijft groeien, zoals de economie. Maar bepaalde verplaatsingen zijn overbodig of kunnen efficiënter gebeuren. Tot een kwart van de vrachtwagens rijdt bijvoorbeeld leeg of bijna leeg rond. Door logistieke afspraken te maken zoals in Nederland, gaan economisch rendement en duurzaamheid hand in hand. Het is ook nodig om de bedrijfswagens rond Brussel aan te pakken. Als concrete maatregel denk ik aan rekeningrijden, al spreek ik liever over “anders betalen”, want wie minder rijdt, betaalt ook minder. Voor korte afstanden, zowat de helft van onze verplaatsingen, is er de fiets. In Brussel gebeurt vandaag nog maar 4 procent van de verplaatsingen met de fiets.”

Wat houdt ons tegen?

“Het beleid moet dringend ruimtelijke ordening en mobiliteit op elkaar afstemmen, maar dat gebeurt niet. De shoppingcentra zoals Uplace die men in de Brusselse rand wil bouwen, zijn daar een goed voorbeeld van. Iedereen weet dat ze een slechte zaak zijn, dat ze nieuwe autostromen generen, en de middenstand in omringende gemeenten en steden kapotmaken. In Brussel specifiek is er een probleem met de verschillende beleidsniveaus. Vlaanderen gaat zijn eigen gang en wil de logistieke draaischijf van Europa worden. Het Brusselse gewest daarentegen ziet zich geconfronteerd met de mensen in de hoofdstad en legt de nadruk op meer leefkwaliteit. Het leefbaarder maken van onze steden is zeker deel van de oplossing. Dan hoeven we ons ook minder te verplaatsen. Nabijheid is de beste mobiliteit.”

Intussen blijft de auto koning?

“We zijn een autoland met een autocultuur, en dat heeft diepe wortels in het beleid. Dat ‘voorruipterspectief’ speelt onbewust mee bij onder andere fiscaliteit en ruimtelijke ordening. Toch geloof ik dat dit model tegen zijn grenzen aanbotst in België, denk maar aan het protest tegen de Oosterweelverbinding en de verbreding van de Brusselse Ring.

Meer algemeen denken we snel dat een probleem moet opgelost worden met infrastructuur. We veranderen liever de technologie dan ons gedrag. Het is ook dankbaar voor politici om mee uit te pakken. Dat voordeel heb je niet immateriële oplossingen als rekeningrijden. Nochtans zijn zulke immateriële maatregelen sneller in te voeren, omkeerbaar (als er neveneffecten zouden opduiken) en aanpasbaar. Dat kan je van een tunnel of extra rijstroken niet zeggen.” ■

Jelle De Mey

Shell

zet koers naar het zwarte goud

Mei 2012 : Een hele vloot is momenteel onderweg naar de Noordpool, een van de laatste ongerepte gebieden op aarde. Onder aanvoering van Shell zijn de schepen uitgevaren om naar olie te boren.

© Nigel Marple / Greenpeace
In Nieuw-Zeeland nam actrice Lucy Lawless deel aan een actie van Greenpeace tegen de nieuwe plannen van Shell voor het ontginnen van olie aan de Noordpool.

Vanuit Finland kozen twee ijsbrekers het ruime sop en in Nieuw-Zeeland lichtten twee boorschepen het anker. Met deze reusachtige expeditie wil Shell vanaf juli 2012 de eerste putten boren in het water van de Noordelijke IJszee ter hoogte van Alaska. Actievoerders van Greenpeace lieten dit niet zomaar gebeuren: in Finland overhandigden zij de bemanning bezems en schoppen, gereedschap waarmee Shell zich zou behelpen in geval van een olieramp. Ook in Nieuw-Zeeland voerden zij actie, waarna Shell hen probeerde het zwijgen op te leggen door een rechtsvordering. Dat is niet gelukt, want de klacht werd verworpen.

In augustus 2011 kreeg Shell groen licht voor zijn plannen om naar olie te boren in de Beaufortzee, ter hoogte van Alaska. In maart van dit jaar werd ook het actieplan goedgekeurd voor het geval er zich een olieramp zou voordoen. Voor Shell zijn daarmee alle details geregeld. Het doet er niet toe dat het actieplan voorziet om bezems en schoppen te gebruiken om de

olie op te ruimen die zich bij een lek zou verspreiden. En het is ook niet zo belangrijk dat het plan berust op technologische ingrepen die nog niet zijn uitgetest aan de Noordpool en op een blind vertrouwen dat 'het ergste niet zal gebeuren'...

Ergste kan gebeuren

Is Shell dan vergeten dat het ergste wel degelijk kan gebeuren, zoals bij de olieramp met de Exxon Valdez in Alaska in 1989? Meer dan twintig jaar later zijn de gevolgen daarvan nog altijd te voelen. Is Shell ook de tragedie vergeten van de olieramp die BP veroorzaakte in de Golf van Mexico?

Nochtans lijkt de Golf van Mexico wel een kalm en vlak meer in vergelijking met het water van de Noordelijke IJszee, met zijn talrijke ijsbergen. Bij de ramp in de Golf van Mexico boden duizenden boten en tienduizenden mensen een helpende hand tijdens de reddingsoperaties. En toch konden zij maar 17 procent van de geleepte olie opruimen. Het actieplan van Shell

KORT

4 miljoen mensen leven in het noordpoolgebied

waarvan 30 procent tot inheemse volkeren behoren. Jagers of herders, ze zijn voor hun traditionele manier van leven aangewezen op de omgeving. Duizenden jaren hebben ze in harmonie met de natuur geleefd. Vandaag zien ze het ijs smelten.

30 procent van het zomerijs is verdwenen in vergelijking met 30 jaar geleden.

Het is één van de meest zichtbare gevolgen van de klimaatverandering: 2011 was het warmste jaar in 50 jaar op de Noordpool. De gemiddelde luchttemperatuur aan het oceaanoppervlak lag ongeveer 1,5 °C hoger dan in de periode 1981-2010.

© Nick Cobbing / Greenpeace

Door onze uitstoot van broeikasgassen smelt het ijs aan de Noordpool. Dat is slecht nieuws voor de ijsbeer, die net afhankelijk is van het pakijns om te jagen.

voorziet om in geval van een olieramp 90 procent van de olie te recupereren... Maar weet Shell wel hoe het dat gaat doen?

Van een mobilisatie lijkt niet veel in huis te komen: in de buurt van de plaatsen waar zal worden geboord, is er zo goed als geen infrastructuur (wegen, landingsbanen en havens). Zelfs het hoofd van de Amerikaanse kustwacht heeft openlijk toegegeven dat het plan weinig doeltreffend is om de gevolgen van een olielek in het ijswater van de Noordelijke IJszee aan te pakken. De bemanning van de door Shell afgehuurde boten zou er alleen voor staan. En dan maar hopen dat hun bezems en schoppen ergens toe kunnen dienen?

Na de wetenschappers en de milieuorganisaties laten nu ook de verzekeringsmaatschappijen hun waarschuwing horen. Lloyd's noemt de booroperaties in de Noordelijke IJszee 'een moeilijk aan te pakken risico'. Dat is veelzeggend.

Olievoorraden slinken

De oliemaatschappijen lonken met veel belangstelling naar de Noordpool omdat hun slinkende olievoorraden en de wispelturigheid van de traditionele olieproducerende landen hen ertoe 'dwingen' om elders op zoek te gaan naar het zwarte goud. Dat doen ze vooral aan de Noordpool: in 2011 plantte Total zijn vlag in Rusland en de Schotse multinational Cairn Energy liet zijn keuze vallen op Groenland. En dit jaar trekt Shell dus op verkenning naar de Noordpool, meer bepaald in de wateren voor Alaska.

Volgens het Amerikaanse Instituut voor Geologisch Onderzoek bevindt zich aan de Noordpool ongeveer 30 procent van de nog niet ontdekte olievoorraden op aarde. Naar schatting 84 procent van die olie bevindt zich in zee en technisch gezien is het mogelijk om 90 miljard vaten te ontginnen. Dat is maar even veel als drie jaar van ons huidige oliegebruik. Bovendien zou er bij de ontginning van die offshore-voorraden aan

de Noordpool 27 miljard ton CO₂ vrijkomen – een volume dat vergelijkbaar is met de jaarlijkse uitstoot van alle landen op aarde.

Hoe meer olie we verbranden, hoe sneller de Noordpool dreigt weg te smelten. Vanaf 2030 zou er in de zomer al geen pakijns meer kunnen zijn. Als we dit kwetsbare en nog intacte ecosysteem zullen hebben verwoest, zal het probleem van de eindigheid van onze olie opnieuw de kop opsteken..

Caroline Veter

Wat kan jij doen?

Neem het op voor de Noordpool!

➤ www.greenpeace.org/belgium/arctic

90 procent van de Pacifische walrussen

leven in de Beaufort- en Tsjoehtsjenzee, waar Shell het oog op liet vallen. Deze walrussen voeden zich voornamelijk met weekdieren en visjes in de ondiepe wateren van de regio. Een olieramp zou een verwoestende impact hebben op hun voedselvoorziening.

1 op 5 is de kans op een grote olieramp

bij de ontginning van concessies in de Noordelijke IJszee nabij Alaska. Dat is de inschatting van het Amerikaanse agentschap Minerals Management Service.

© Angela Glienicke / Greenpeace

Laat uw kinderen een behouden planeet na

De milieu-uitdagingen voor de toekomst zijn immens. Om die uitdagingen aan te pakken, hebben wij aanzienlijke en langdurige financiële steun nodig. Indien u iets wilt doen en op duurzame wijze wilt getuigen van uw engagement voor het behoud van ons leefmilieu, **steun Greenpeace dan met een testament of een schenking.**

"Ik sta klaar om in alle vertrouwen uw vragen te beantwoorden."

- Frederic Diependaele

Meer weten?

Neem rechtstreeks contact op met Frederic Diependaele, verantwoordelijke testamenten en schenkingen.

Tel: 02 274 19 33 - E-mail: frederic.diependaele@greenpeace.org

U kunt ook de onderstaande antwoordbon invullen. U ontvangt dan gratis, vertrouwelijk en zonder enige verbintenis van uw kant onze brochure Testamenten en schenkingen.

ANTWOORDBON

☐ Ik wil graag de brochure 'Testamenten en schenkingen' ontvangen.

Naam:

Voornaam:

Straat:

Nr.: Bus:

Postnummer:

Gemeente:

Tel.:

Geboortedatum:

Terugsturen aan:

**Greenpeace, t.a.v. Frederic Diependaele,
Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel.**

Jaarrapport 2011

Om onze financiële rapporten in te kijken, surf naar

➤ www.greenpeace.org/belgium/rapporten

Lees G.mag online

G.mag 03

GREENPEACE / mei 2012

G.mag

Driemaandelijks magazine - 24de jaargang
Zomer 2012 - juni/juli/augustus - Nr 94 - 2012.2

Wie onze G.mag online ontdekt heeft, weet het waarschijnlijk al: hij is een aanvulling op de papieren versie met geactualiseerde informatie, tal van video's en foto's, getuigenissen...

Ook in de online versie van dit nummer zal je updates vinden.

- Foto's en getuigenissen van onze actievoerders die ijsbrekers en boorschepen onderweg naar de Noordpool proberen te stoppen.
- Het laatste nieuws over de situatie in het Amazonegebied, waar de hervorming van de boswet een echte bedreiging vormt...

Dankzij jullie giften kunnen wij onze klimmers uitrusten

Eind vorig jaar deden we een beroep op jouw vrijgevigheid voor de aankoop van nieuw materiaal voor onze activisten. Dankzij jullie talrijke reacties hebben we nieuwe overalls aangeschaft waarin onze klimmers nog vrijer kunnen bewegen: wind- en waterdicht.

Deze overalls zullen vooral door onze klimmers gebruikt worden, maar omdat ze zo multifunctioneel zijn, kunnen ze ook in andere omstandigheden dienen. Er gaat niets boven een waterdichte overall wanneer je een zodiac op volle zee bestuurt. Een goede aankoop dus... Bedankt!

G.mag 03 G.mag 02 G.mag 01

Zoeken

RIO+20: EEN NIET TE MISSEN KANS VOOR DE OCEANEN EN DE BOSSEN

De Rainbow Warrior is in Brazilië. Daar heeft eind juni Rio+20 plaats, de conferentie van de...

LORRAINE: IK WIL MIJN LIEFDE VOOR HET MILIEU OVERBRENGEN

Korte beschrijving van Lorraine: tussen 2005 en 2011 werkte zij verschillende keren gedurende...

SHELL ZET KOERS NAAR HET ZWARTE GOUD

Mei 2012. Een hele vloot is momenteel onderweg naar de Noordpool, een van de laatste ongerepte...

Kies je voor de digitale versie? Surf dan naar

> www.greenpeace.be/gmag-nl

Abonneer je op G.mag en (als je dat wil) schrijf je uit op de papieren versie. De digitale versie verschijnt net als de papieren versie vier keer per jaar.

Lees je toch liever op papier? Geen enkel probleem: jouw magazine blijft vier keer per jaar in de bus vallen.

Veel leesplezier!

Reageer online

Volg ons:

www.facebook.com/greenpeace.belgium

www.twitter.com/greenpeace_be

www.youtube.com/greenpeacebelgium

COLOFON

Greenpeace is een internationale organisatie die tot doel heeft om milieubedreigingen aan te klagen en concrete oplossingen aan te dragen voor de bescherming van het milieu en de bevordering van de wereldwijde vrede. Onze waarden zijn geweldloosheid, confrontatie, onafhankelijkheid en de kracht van gezamenlijke actie.

G.mag wordt gemaakt door Greenpeace België – **Redactie en vertaling:** Caroline Veter, Jelle De Mey en Lieve De Meyer – **Concept:** Page in extremis – **Druk:** Massoz - Gedrukt op Cyclus Print, 100% gerecycleerd, niet-chloorgebleekt papier – **Werken mee aan dit nummer:** Arnaud Collignon, Christophe Hebling, Eloi Glorieux, Joëlle Herin en Elysabeth Loos – **Verantwoordelijke uitgever:** Michel Genet, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel, T (02) 274.02.00 - F (02) 274.02.30 - E info.be@greenpeace.org - **W** www.greenpeace.be - **erkenningsnummer:** P501034 - rekeningnummer BE03 0011 3807 0684

#SAVETHEARCTIC

Neem het op voor de Noordpool!

1.000.000 handtekeningen
om van het noordpoolgebied
werelderfgoed te maken

Neem deel op:

 www.greenpeace.org/belgium/arctic